

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

11 Δεκεμβρίου 2025

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 6684

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 344230

Χορήγηση ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (de minimis) στον τομέα της παραγωγής γεωργικών προϊόντων και ειδικότερα: α) στην καλλιέργεια μηδικής υπάτης στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις της Περιφερειακής Ενότητας Έβρου και β) στην παραγωγή βιομηχανικής τομάτας στην Περιφερειακή Ενότητα Ημαθίας στο πλαίσιο εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2013/1408, που υπέστησαν ζημία ως άμεσο επακόλουθο των μέτρων περιορισμού των ζωνόσων ευλογιάς και πανώλης κατά τα έτος 2024 και των δυσμενών καιρικών συνθηκών (Daniel) κατά τα έτος 2023, αντίστοιχα.

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

**ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ -
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

Έχοντας υπόψη:

1) Την παρ. 4 του άρθρου 1 του ν.δ. 131/1974 «Περί παροχής οικονομικών ενισχύσεων στη γεωργική, κτηνοτροφική, δασική και αλιευτική παραγωγή» (Α' 320),

2) την παρ. 10 του άρθρου 39 του ν. 2065/1992, «Αναμόρφωση της άμεσης φορολογίας και άλλες διατάξεις» (Α' 113),

3) την παρ. 5 του άρθρου 21 και των παρ. 1 και 3 του άρθρου 24 του ν. 3877/2010 «Σύστημα προστασίας και ασφάλισης της αγροτικής δραστηριότητας» (Α' 160), όπως οι παρ. 1 και 3 του άρθρου 24 αντικαταστάθηκαν με την παρ. 3 του άρθρου 39 του ν. 4061/2012 (Α' 66),

4) τα άρθρα 20, 66, 67 και 77 του ν. 4270/2014 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/Ε.Ε) - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις» (Α' 143),

5) το άρθρο 11 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α' 45),

6) το άρθρο 90 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα (π.δ. 63/2005, Α' 98), όπως διατηρήθηκε σε ισχύ με την περ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 (Α' 133),

7) το π.δ. 79/2023 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 131),

8) την υπό στοιχεία 102928 ΕΞ 2023/10.07.2023 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Οικονομικών «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Οικονομικών, Αθανάσιο Πετραλιά» (Β' 4441),

9) το άρθρο 16 του π.δ. 84/2019 «Σύσταση και κατάργηση Γενικών Γραμματέων και Ειδικών Γραμματέων/Ενιαιών Διοικητικών Τομέων Υπουργείων» (Α' 123),

10) το π.δ. 80/2016, «Ανάληψη υποχρεώσεων από τους διατάκτες» (Α' 145),

11) το π.δ. 97/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων» (Α' 138) και το π.δ. 142/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Οικονομικών» (Α' 181),

12) το π.δ. 77/2023 «Σύσταση Υπουργείου και μετονομασία Υπουργείων - Σύσταση, κατάργηση και μετονομασία Γενικών και Ειδικών Γραμματειών - Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων, θέσεων προσωπικού και εποπτευόμενων φορέων» (Α' 130), σε συνδυασμό με το π.δ. 82/2023 «Μετονομασία Υπουργείου - Σύσταση και μετονομασία Γενικών Γραμματειών - Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων και θέσεων προσωπικού - Τροποποίηση και συμπλήρωση του π.δ. 77/2023 (Α' 130) - Μεταβατικές διατάξεις» (Α' 139),

13) το π.δ. 32/2024 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 91),

14) το Κεφάλαιο ΙΑ «Ψηφιακή Διαφάνεια - Πρόγραμμα Διαύγεια» του ν. 4727/2020 «Ψηφιακή Διακυβέρνηση (Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024) Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972) και άλλες διατάξεις» (Α' 184) και τον ν. 3469/2006 «Εθνικό Τυπογραφείο, Εφημερίς της Κυβερνήσεως και λοιπές διατάξεις» (Α' 131),

15) το άρθρο 13 του ν. 4622/2019 «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α' 133),

16) την υπό στοιχεία 59886/ΕΥΚΕ913/11-06-2020 απόφαση «Λειτουργία του Πληροφοριακού Συστήματος Σώρευσης Ενισχύσεων Ήσσονος σημασίας-(ΠΣΣΕΗΣ) (Β' 2417),

17) τον Κανονισμό (ΕΕ) 1408/2013, όπως τροποποιήθηκε με τον Κανονισμό 2024/3118 της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2024, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας στον γεωργικό τομέα,

18) το γεγονός ότι: α) το συνολικό ποσό ύψους 2.104.755 € ευρώ που δύναται να χορηγηθεί ως ενίσχυση ήσσονος σημασίας «de minimis» δεν υπερβαίνει το εθνικό ανώτατο όριο τριετίας, το οποίο για την Ελλάδα ανέρχεται σε 264.880.000 ευρώ σύμφωνα με τον Καν. (ΕΕ) αριθ. 1408/2013,

19) το γεγονός ότι για την τριετία 2023-2025 έχουν προϋπολογισθεί μέχρι σήμερα ενισχύσεις ήσσονος σημασίας συνολικού ύψους 137.942.399 € ευρώ στον γεωργικό τομέα,

20) το γεγονός ότι από την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσης προκαλείται δαπάνη ύψους 2.104.755 € ευρώ σε βάρος του ΕΛΕΓΕΠ, η οποία καλύπτεται με πιστώσεις που μεταφέρθηκαν με την υπ' αρ. 2/81841/04.11.2025 απόφαση του Υφυπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών ενίσχυσης του ΑΛΕ 2390901002 του Ε.Φ. 1029-501-0000000 του τακτικού προϋπολογισμού του Υπ.Α.Α. και Τ.,

21) την υπ' αρ. 303491/05.11.2025 απόφαση έγκρισης δέσμευσης πίστωσης ύψους 2.104.755 € ευρώ της Διεύθυνσης Οικονομικής Διαχείρισης του Υπ.Α.Α. και Τ., η οποία καταχωρήθηκε με α/α 95931 στο Βιβλίο Εγκρίσεων και Εντολών Πληρωμής της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπ.Α.Α. και Τ., ΑΔΑ: 6ΔΒΛ4653ΠΓ-ΑΟΜ,

22) την ανάγκη στήριξης των παραγωγών γεωργικών προϊόντων και ειδικότερα: α) στην καλλιέργεια μηδικής υπάτης στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις της Περιφερειακής Ενότητας Έβρου και β) σε παραγωγούς βιομηχανικής τομάτας Π.Ε Ημαθίας στο πλαίσιο εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2013/1408, που υπέστησαν ζημία ως άμεσο επακόλουθο των μέτρων περιορισμού των ζωνόνων ευλογιάς και πανώλης κατά τα έτος 2024 και του Daniel κατά τα έτος 2023 αντίστοιχα,

23) την από 17/04/2025, ΓΝ035/2025 γνωμοδότηση της Κεντρικής Μονάδας Κρατικών Ενισχύσεων (ΚΕΜΚΕ) του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών,

24) την υπ' αρ. 305944/6.11.2025 εισήγηση του Γενικού Διευθυντή Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπ.Α.Α. και Τ. του άρθρου 24, παρ. 5, περ. ε' του ν. 4270/2014, επί του προτεινόμενου σχεδίου κοινής υπουργικής απόφασης,

25) Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας θεσπίζεται νέα διοικητική διαδικασία με επίσημο τίτλο «Χορήγηση ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (de minimis) στον τομέα της παραγωγής γεωργικών προϊόντων και ειδικότερα: α) στην καλλιέργεια μηδικής υπάτης στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις της Περιφερειακής Ενότητας Έβρου και β) σε παραγωγούς βιομηχανικής τομάτας Π.Ε. Ημαθίας στο πλαίσιο εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2013/1408, που υπέστησαν ζημία ως άμεσο επακόλουθο των μέτρων περιορισμού των ζωνόνων ευλογιάς και πανώλης κατά τα έτος 2024 και του Daniel κατά τα έτος 2023 αντίστοιχα», αποφασίζουμε:

ΑΡΘΡΟ 1

Σκοπός

Με την παρούσα απόφαση θεσπίζεται καθεστώς για τη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (de minimis) με σκοπό την στήριξη στον τομέα της παραγωγής γεωργικών προϊόντων και ειδικότερα:

α) Στην καλλιέργεια μηδικής υπάτης στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις της Περιφερειακής Ενότητας Έβρου και β) στην παραγωγή βιομηχανικής τομάτας της Περιφερειακής Ενότητας Ημαθίας,

στο πλαίσιο εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2013/1408, λόγω ζημίας που υπέστησαν οι παραγωγοί ως άμεσο επακόλουθο των μέτρων περιορισμού των ζωνόνων ευλογιάς και πανώλης κατά το έτος 2024 και των δυσμενών καιρικών συνθηκών (Daniel) κατά τα έτος 2023.

ΑΡΘΡΟ 2

Δικαιούχοι

Δικαιούχοι κρατικής ενίσχυσης στο πλαίσιο της παρούσας είναι οι γεωργοί που δραστηριοποιούνται στον τομέα της παραγωγής γεωργικών προϊόντων και ειδικότερα:

α) Στην καλλιέργεια μηδικής υπάτης στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις της Περιφερειακής Ενότητας Έβρου, οι οποίοι προέβησαν σε δήλωση των αδιάθετων ποσοτήτων μηδικής, ως επακόλουθο των μέτρων περιορισμού των ζωνόνων ευλογιάς και πανώλης, στη Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής ΠΕ Έβρου κατόπιν της από 12-03-2025 πρόσκλησης του Γραφείου Αντιπεριφερειάρχη της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης,

β) στην παραγωγή βιομηχανικής τομάτας της Περιφερειακής Ενότητας Ημαθίας, οι οποίοι δεν κατέστη δυνατόν να προβούν στην παράδοση της βιομηχανικής τομάτας σε εγκεκριμένη μεταποιητική επιχείρηση λόγω των δυσμενών καιρικών συνθηκών (Daniel) έτους 2023.

ΑΡΘΡΟ 3

Πεδίο εφαρμογής

Στο πλαίσιο της παρούσας απόφασης οι ενισχύσεις χορηγούνται με βάση τον τον Καν. (ΕΕ) 1408/2013 όπως ισχύει. Δεν δύναται να χορηγηθούν ενισχύσεις:

1. Το ύψος των οποίων καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα των προϊόντων που αγοράζονται ή διατίθενται στην αγορά.

2. Για δραστηριότητες που σχετίζονται με τις εξαγωγές προς τρίτες χώρες ή προς τα κράτη μέλη, συγκεκριμένα ενισχύσεις που συνδέονται άμεσα με τις εξαγόμενες ποσότητες με τη δημιουργία και λειτουργία δικτύου διανομής ή με άλλες τρέχουσες δαπάνες συνδεδεμένες με εξαγωγικές δραστηριότητες.

3. Που χορηγούνται υπό τον όρο της χρησιμοποίησης εγχώριων προϊόντων αντί των εισαγόμενων.

4. Οι δικαιούχοι των επιλέξιμων επιχειρήσεων με μικτή δραστηριότητα (δηλ. επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε επιλέξιμους και μη επιλέξιμους προς ενίσχυση τομείς) υποχρεούνται σε διακριτή λογιστική παρακολούθηση (άρ. 1 παρ. 2 και 3 του Καν. (ΕΕ) 1408/2013).

ΑΡΘΡΟ 4

Όροι και Ύψος ενίσχυσης

Δικαιούχοι της κρατικής ενίσχυσης ήσσονος σημασίας (de minimis) για την παρούσα απόφαση ορίζονται:

1. Οι γεωργοί που διαθέτουν αγροτεμάχια με καλλιέργεια μηδικής υπάτης στην Περιφερειακή Ενότητα Έβρου οι οποίοι:

1α) Έχουν υποβάλλει ενιαία αίτηση ενίσχυσης για το έτος 2023 και διατηρούν τουλάχιστον ένα (1) στρέμμα καλλιέργειας, και

1β) υπέβαλαν αίτηση-δήλωση των αδιάθετων ποσοτήτων μηδικής τους στη Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής ΠΕ Έβρου, κατόπιν σχετικής πρόσκλησης της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης.

Το ύψος του ποσού ενίσχυσης ήσσονος σημασίας (de minimis) καθορίζεται σε εξήντα πέντε (65) ευρώ ανά στρέμμα καλλιέργειας μηδικής.

2. Οι γεωργοί που διαθέτουν αγροτεμάχια με βιομηχανική τομάτα στην Περιφερειακή Ενότητα Ημαθίας, οι οποίοι έχουν υποβάλλει ενιαία αίτηση ενίσχυσης για το έτος 2023 και διατηρούν τουλάχιστον ένα (1) στρέμμα καλλιέργειας. Το ύψος του ποσού ενίσχυσης ήσσονος σημασίας (de minimis) καθορίζεται σε πεντακόσια εξήντα τρία ευρώ και πενήντα λεπτά (563,5) ανά στρέμμα. Δεν καθίστανται δικαιούχοι της παρούσας ενίσχυσης όσοι έλαβαν συνδεδεμένη ενίσχυση για τη βιομηχανική τομάτα για το έτος 2023, δυνάμει της υπ' αρ. 2775/275355/07-09-2023 (Β' 7582) υπουργική απόφαση.

3. Όσοι από τους δικαιούχους των παρ. 1, 2 είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων (Μ.Α.Ε.Ε.) του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με την ιδιότητα του «επαγγελματία αγρότη» λαμβάνουν το 100% του ύψους της ενίσχυσης ανά περίπτωση. Οι υπόλοιποι δικαιούχοι των παρ. 1, 2 λαμβάνουν το 50% του ύψους της ενίσχυσης ανά περίπτωση.

4. Οι ενισχύσεις που χορηγούνται δυνάμει της παρούσας δύναται να σωρευθούν με άλλες κρατικές ενισχύσεις για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες βάσει του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού (ΓΑΚ) ή τυχόν εγκριτικής Απόφασης της Επιτροπής έως το ποσό της υψηλότερης έντασης ενίσχυσης που προβλέπεται στον ΓΑΚ ή στην τυχόν εγκριτική Απόφαση της Επιτροπής.

5. Οι δικαιούχοι θα πρέπει να μην έχουν λάβει οι ίδιοι ή επιχείρηση δυνάμενη να λογισθεί ενιαία με αυτούς, σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 2 του Καν. (ΕΕ) αριθ. 1408/2013, όπως ισχύει, σε οποιαδήποτε περίοδο τριών ετών ενισχύσεις ήσσονος σημασίας το ύψος των οποίων, συμπεριλαμβανόμενης της χορηγούμενης με την παρούσα, υπερβαίνει το ποσό των 50.000,00 ευρώ. Στην «ενιαία επιχείρηση» περιλαμβάνονται, για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, όλες οι επιχειρήσεις που έχουν τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες σχέσεις μεταξύ τους [αρ. 2 παρ. 2 του Καν. (ΕΕ) αριθ. 2013/1408 όπως ισχύει]:

α) Μια επιχείρηση κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων άλλης επιχείρησης·

β) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου άλλης επιχείρησης·

γ) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να ασκεί δεσπόζουσα επιρροή σε άλλη επιχείρηση βάσει σύμβασης που έχει συνάψει με αυτήν ή δυνάμει ρήτρας του καταστατικού αυτής της τελευταίας·

δ) μια επιχείρηση που είναι μέτοχος ή εταίρος άλλης επιχείρησης, ελέγχει μόνη της, βάσει συμφωνίας που έχει συνάψει με άλλους μετόχους ή εταίρους της εν λόγω επιχείρησης, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων αυτής της επιχείρησης.

Επιχειρήσεις που έχουν οποιαδήποτε από τις σχέσεις που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως δ) του πρώτου εδαφίου με μία ή περισσότερες άλλες επιχειρήσεις θεωρούνται επίσης ενιαία επιχείρηση»

6. Το σωρευτικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που χορηγούνται σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων σε οποιαδήποτε περίοδο τριών ετών δεν δύναται να υπερβαίνει το εθνικό ανώτατο όριο που καθορίζεται στο παράρτημα Ι του Καν. (ΕΕ) αριθ. 2024/3118. Απαγορεύεται η σωρευση ενισχύσεων ήσσονος σημασίας με άλλες κρατικές ενισχύσεις για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, αν η σωρευση αυτή οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης σχετικής έντασης ενίσχυσης ή του ποσού ενίσχυσης που έχει καθοριστεί με βάση τα συγκεκριμένα δεδομένα κάθε περίπτωσης σε κανονισμό απαλλαγής κατά κατηγορία ή απόφαση που έχει εκδώσει η Επιτροπή. Οι ενισχύσεις ήσσονος σημασίας οι οποίες δεν χορηγούνται για συγκεκριμένες επιλέξιμες δαπάνες ή δεν συνδέονται με συγκεκριμένες επιλέξιμες δαπάνες μπορούν να σωρεύονται με άλλες κρατικές ενισχύσεις που χορηγούνται βάσει κανονισμού απαλλαγής κατά κατηγορία ή απόφασης που έχει εκδώσει η Επιτροπή.

7. Κάθε δικαιούχος που θα ενημερωθεί σχετικώς από τον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. οφείλει να προσκομίζει εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών, από την ενημέρωση, υπεύθυνη δήλωση σύμφωνα με το Παράρτημα της παρούσας.

ΑΡΘΡΟ 5

Χρηματοδότηση

Η δαπάνη που προκύπτει από την εφαρμογή της παρούσας απόφασης βαρύνει τον Ειδικό Λογαριασμό Εγγυήσεων Γεωργικών Προϊόντων (ΕΛΕΓΕΠ), μετά την έκδοση χρηματικού εντάλματος σε βάρος των πιστώσεων του ΑΛΕ 2390901002 του Ε.Φ. 1029-501-0000000 του προϋπολογισμού εξόδων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων οικονομικού έτους 2025 με δικαιούχο τον ΟΠΕΚΕΠΕ.

Για το έτος 2025 το ύψος της χρηματοδότησης ανέρχεται μέχρι του ποσού των 2.104.755 ευρώ υπό τον όρο μη υπέρβασης του εθνικού ανώτατου ορίου του άρθρου 4 της παρούσας απόφασης. Τυχόν αδιάθετα υπόλοιπα από την πίστωση της προηγούμενης παραγράφου επιστρέφονται από τον ΟΠΕΚΕΠΕ στον κρατικό προϋπολογισμό (Α.Λ. Εσόδου 1590789001 «Λοιπές Επιστροφές Ποσών»).

ΑΡΘΡΟ 6

Διαδικασία Πληρωμής - Έλεγχος

1. Αρμόδιος φορέας για την χορήγηση της κρατικής ενίσχυσης ήσσονος σημασίας (*de minimis*) της παρούσης είναι ο Οργανισμός Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.), ο οποίος ενημερώνει εγγράφως τους ενδιαφερομένους για το ποσό της κρατικής ενίσχυσης που θα λάβουν εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις του Καν. (ΕΕ) αριθ. 1408/2013 της Επιτροπής, όπως τροποποιήθηκε με τον Καν. (ΕΕ) αριθ. 2024/3118, καθώς και ότι η ενίσχυση θεωρείται ήσσονος σημασίας με παραπομπή στον κανονισμό.

2. Κάθε Υπηρεσία και εποπτευόμενος φορέας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων υποχρεούται να θέτει στη διάθεση του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. τις βάσεις δεδομένων που τηρεί με όλες τις πληροφορίες και τα αναγκαία στοιχεία, προκειμένου να πραγματοποιούνται οι απαραίτητοι διασταυρωτικοί μηχανογραφικοί έλεγχοι καθώς και να καθορίζονται οι εν δυνάμει δικαιούχοι.

3. Η Διεύθυνση Πληροφορικής του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.:

α) Πραγματοποιεί διασταυρωτικούς μηχανογραφικούς ελέγχους με βάση τα δηλωθέντα στοιχεία στην Αίτηση Ενιαίας Ενίσχυσης,

β) ενημερώνει τους δυνάμει δικαιούχους για το ποσό της κρατικής ενίσχυσης που τους χορηγήθηκε μέσω διαδικτυακής εφαρμογής στον ιστότοπο του ΟΠΕΚΕΠΕ,

γ) πραγματοποιεί διασταυρωτικούς ελέγχους σχετικά με άλλες ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που έλαβαν οι ίδιοι ή επιχείρηση δυνάμενη να λογισθεί ενιαία με αυτούς σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 2 του Καν. (ΕΕ) αριθ. 1408/2013, όπως ισχύει, ώστε να εξακριβωθεί ότι με την είσπραξη της νέας ενίσχυσης, το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας δεν θα υπερβεί το ανώτατο ατομικό όριο των 50.000 ευρώ κατά την τελευταία τριετία μέχρι την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης δυνάμει της παρούσας σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 2 του Κανονισμού 1408/2013,

δ) πραγματοποιεί διασταυρωτικούς ελέγχους σχετικά με άλλες ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που έχουν χορηγηθεί στην οικεία επιχείρηση βάσει άλλων Κανονισμών για ενισχύσεις ήσσονος σημασίας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 5 των Καν. (ΕΕ) 1408/2013 όπως ισχύει,

ε) σε περίπτωση που κατά τους ανωτέρω ελέγχους διαπιστωθεί μη τήρηση των όρων των Καν. (ΕΕ) αριθ. 1408/2013 τότε είναι άμεσα απαιτητό το σύνολο της χο-

ρηγηθείσας ενίσχυσης, εντόκως από την ημερομηνία που τέθηκε στη διάθεση του δικαιούχου, με το επιτόκιο ανάκτησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, όπως αυτό καθορίζεται σύμφωνα με την Ανακοίνωσή της σχετικά με την αναθεώρηση της μεθόδου καθορισμού των επιτοκίων αναφοράς και προεξόφλησης, εφαρμοζόμενου κατά τα λοιπά του ΚΕΔΕ.

4. Η Διεύθυνση Άμεσων Ενισχύσεων και Αγοράς-Τμήμα Αγοράς του ΟΠΕΚΕΠΕ προβαίνει στην αναγνώριση και εκκαθάριση της δαπάνης και διαβιβάζει σχετικό φάκελο πληρωμής στην Διεύθυνση Πληρωμών.

5. Η Διεύθυνση Πληρωμών του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. προβαίνει:

- Στην έκδοση εντολής πληρωμής και

- στην αποστολή μαγνητικού αρχείου στο χρηματοπιστωτικό ίδρυμα για την πίστωση των ατομικών τραπεζικών λογαριασμών των δικαιούχων.

6. Ο Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. υποχρεούται να θέτει στη διάθεση των υπηρεσιών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων που είναι αρμόδιες για τον καθορισμό των λεπτομερειών εφαρμογής της κρατικής ενίσχυσης ήσσονος σημασίας (*de minimis*) κάθε πληροφορία σχετική με την πορεία εφαρμογής της παρούσας. Στο πλαίσιο αυτό ο Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. μεριμνά για την δημιουργία των κατάλληλων εκτυπωτικών που θα αντλούν κατά περίπτωση τις απαραίτητες πληροφορίες από τις βάσεις δεδομένων.

7. Ο ΟΠΕΚΕΠΕ οφείλει να ενημερώνει το Πληροφοριακό Σύστημα Σώρευσης Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας (ΠΣΣΕΗΣ) για την εξέταση κρατικών ενισχύσεων στον τομέα της γεωργίας βάσει της υπό στοιχεία 59886/ΕΥΚΕ913/11.6.2020 (Β' 2417) κοινή υπουργική απόφαση και σύμφωνα με την διαδικασία που περιγράφεται στην υπ' αρ. 121114/13.11.2020 (ΑΔΑ: 6Σ5Ρ46ΜΤΛΡ-2Σ2) εγκύκλιο, όπως κάθε φορά επικαιροποιείται.

8. Τα αρχεία που αφορούν μεμονωμένες ενισχύσεις χορηγούμενες στο πλαίσιο της παρούσας απόφασης και αποδεικνύουν την πλήρωση των όρων του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1408/2013 διατηρούνται από τον ΟΠΕΚΕΠΕ για τουλάχιστον 10 έτη από την ημερομηνία κατά την οποία χορηγήθηκε η τελευταία ενίσχυση.

ΑΡΘΡΟ 7

Τελικές διατάξεις

Οι διατάξεις της παρούσας ισχύουν από την ημερομηνία δημοσίευσής τους στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ΣΤΟΝ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΤΟΜΕΑ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 1408/2013

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν.1599/1986)

ΠΡΟΣ ⁽ⁱ⁾ :							
Ο – Η Όνομα:		Επώνυμο:					
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:							
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:							
Ημερομηνία γέννησης ⁽ⁱⁱ⁾ :							
Τόπος Γέννησης:							
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:		Τηλ:					
Τόπος Κατοικίας:		Οδός:		Αριθ:		ΤΚ:	
Αρ. Τηλεομοιοτύπου (Fax):		Δ/ση Ηλεκτρ. Ταχυδρομείου (Email):					

Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσειςⁱⁱⁱ, που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, δηλώνω ότι:

A. Η επιχείρηση με ΑΦΜ , την οποία νομίμως εκπροσωπώ:

- I. Υποβάλλει την αίτηση χορήγησης προκειμένου να λάβει κρατική ενίσχυση η οποία είναι δυνατό να υπαχθεί στο πλαίσιο του Κανονισμού de minimis στον γεωργικό τομέα 1408/2013.
- II. Δραστηριοποιείται στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων^{iv,v}.
- III. Συνιστά «ενιαία επιχείρηση»^{vi} με τις κάτωθι επιχειρήσεις:

A/A	ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	ΑΦΜ
1.		
2.		
3.		

IV. Δεν συνιστά «ενιαία επιχείρηση» με καμία άλλη επιχείρηση ☐

B. Η ενίσχυση ή σσονος σημασίας που πρόκειται να χορηγηθεί^{vii} στην ως άνω επιχείρηση^{viii, ix} βάσει της (αναφέρετε τη σχετική νομική βάση)....., αφορά δραστηριότητες πρωτογενούς παραγωγής γεωργικών προϊόντων, με εξαίρεση:

- i) ενισχύσεις το ύψος των οποίων καθορίζεται βάσει της τιμής ή της ποσότητας των προϊόντων που διατίθενται στην αγορά,
- ii) ενισχύσεις για δραστηριότητες που σχετίζονται με εξαγωγές προς τρίτες χώρες ή προς κράτη μέλη, συγκεκριμένα ενισχύσεις που συνδέονται άμεσα με τις εξαγόμενες ποσότητες, τη δημιουργία και λειτουργία δικτύου διανομής ή άλλες τρέχουσες δαπάνες συνδεδεμένες με εξαγωγικές δραστηριότητες,
- iii) ενισχύσεις που χορηγούνται υπό τον όρο της χρησιμοποίησης εγχώριων προϊόντων αντί των εισαγομένων.

Γ. (Σε περίπτωση που η επιχείρηση δραστηριοποιείται στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων και επίσης σε άλλους τομείς ή άλλες δραστηριότητες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 2023/2831)

Η επιχείρηση, καθώς δραστηριοποιείται στον τομέα (στους τομείς)..... ο οποίος (οι οποίοι) είναι μη επιλέξιμοι για ενίσχυση, διασφαλίζει με κατάλληλα μέσα, όπως ο διαχωρισμός των δραστηριοτήτων ή η διάκριση των στοιχείων κόστους, ότι δεν ενισχύονται δυνάμει του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2831 οι δραστηριότητες της πρωτογενούς παραγωγής γεωργικών προϊόντων.

Δ. (Σε περίπτωση που η επιχείρηση δραστηριοποιείται στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων και επίσης στην πρωτογενή παραγωγή προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας^χ που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 717/2014)

Η επιχείρηση, καθώς δραστηριοποιείται στον τομέα (στους τομείς)..... ο οποίος (οι οποίοι) είναι μη επιλέξιμοι για ενίσχυση, διασφαλίζει με κατάλληλα μέσα, όπως ο διαχωρισμός των δραστηριοτήτων ή η διάκριση των στοιχείων κόστους, ότι δεν ενισχύονται δυνάμει του Κανονισμού (ΕΕ) 717/2014 οι δραστηριότητες της πρωτογενούς παραγωγής γεωργικών προϊόντων.

(Συμπληρώνονται κατά περίπτωση τα σημεία Ε-ΣΤ ή/και Ζ-Η):

Ε. Στην επιχείρηση, συμπεριλαμβανομένων και των επιχειρήσεων που συνιστούν με αυτήν «ενιαία επιχείρηση», έχουν χορηγηθεί σε οποιαδήποτε περίοδο τριών ετών οι κάτωθι ενισχύσεις ήσσονος σημασίας:

ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΗΣΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ (DE MINIMIS) ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΧΟΡΗΓΗΘΕΙ ΣΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΚΑΝ. (ΕΕ) 1408/2013 ΚΑΙ ΤΟΥ ΚΑΝ. 717/2014 από έως						
(αφορά την επιχείρηση δικαιούχο της ενίσχυσης και τις επιχειρήσεις που τυχόν συνιστούν ενιαία επιχείρηση με αυτήν)						
α/α	ΕΠΩΝΥΜΙΑ & ΑΦΜ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ & ΦΟΡΕΑΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	ΑΡΙΘ.ΠΡΩΤ. & ΗΜ/ΝΙΑ ΕΓΚΡΙΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ	ΕΓΚΡΙΘΕΝ ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ^χ	ΚΑΤΑΒΛΗΘΕΝ ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ¹¹	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ

ΣΤ. Η ενίσχυση ήσσονος σημασίας που πρόκειται να χορηγηθεί στην επιχείρηση βάσει της εν λόγω..... (αναφέρεται η σχετική νομική βάση), αθροιζόμενη με οποιαδήποτε άλλη ενίσχυση ήσσονος σημασίας που της έχει χορηγηθεί σε επίπεδο «ενιαίας επιχείρησης» υπό σημείο Ε ανωτέρω, δεν υπερβαίνει το ποσό των 50.000 ευρώ σε οποιαδήποτε περίοδο τριών ετών.

- Ζ.** Στην επιχείρηση, συμπεριλαμβανομένων και των επιχειρήσεων που συνιστούν με αυτήν «ενιαία επιχείρηση», έχουν χορηγηθεί σε οποιαδήποτε περίοδο τριών ετών, οι κάτωθι ενισχύσεις ήσσονος σημασίας:

ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΗΣΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ (DE MINIMIS) ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΧΟΡΗΓΗΘΕΙ ΣΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΚΑΝ. (ΕΕ) 1408/2013 ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΑΝ. (ΕΕ) 2023/2831, 1407/2013 ΚΑΙ 717/2014 						
από έως						
(αφορά την επιχείρηση δικαιούχο της ενίσχυσης και τις επιχειρήσεις που τυχόν συνιστούν ενιαία επιχείρηση με αυτήν)						
α/α	ΕΠΩΝΥΜΙΑ & ΑΦΜ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ & ΦΟΡΕΑΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	ΑΡΙΘ.ΠΡΩΤ. & ΗΜ/ΝΙΑ ΕΓΚΡΙΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ	ΕΓΚΡΙΘΕΝ ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ¹¹	ΚΑΤΑΒΛΗΘΕΝ ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ¹¹	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ

- Η.** Η ενίσχυση ήσσονος σημασίας που πρόκειται να χορηγηθεί στην επιχείρηση βάσει της εν λόγω (αναφέρεται η σχετική νομική βάση), αθροιζόμενη με οποιαδήποτε άλλη ενίσχυση ήσσονος σημασίας που της έχει χορηγηθεί σε επίπεδο «ενιαίας επιχείρησης» υπό σημείο Ζ ανωτέρω δεν υπερβαίνει το ποσό των 300.000 ευρώ σε οποιαδήποτε περίοδο τριών ετών.
- Θ.** Η επιχείρηση δεν έχει λάβει άλλη κρατική ενίσχυση για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες ή για το ίδιο μέτρο χρηματοδότησης υψηλού κινδύνου, η σώρευση των οποίων οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης σχετικής έντασης ενίσχυσης ή του ποσού ενίσχυσης που έχει καθοριστεί με βάση τα συγκεκριμένα δεδομένα κάθε περίπτωσης σε κανονισμό απαλλαγής κατά κατηγορία ή απόφαση που έχει εκδώσει η Επιτροπή.
- Ι.** Αποδέχομαι οποιονδήποτε σχετικό έλεγχο για την εξακρίβωση των δηλωθέντων στοιχείων από τις αρμόδιες εθνικές ή ενωσιακές αρχές, καθώς και τη διασταύρωση αυτών με τα στοιχεία που παρέχονται από τα πληροφοριακά συστήματα δημοσίων υπηρεσιών και ασφαλιστικών οργανισμών.

Ημερομηνία:/...../.....

Ο – Η Δηλ.

(Υπογραφή)

ⁱ Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη ή Αρχή ή η Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση.

ⁱⁱ Αναγράφεται ολογράφως.

ⁱⁱⁱ Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών.

^{iv} Ως «γεωργικά προϊόντα» νοούνται τα προϊόντα που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι της Συνθήκης, με εξαίρεση τα προϊόντα αλιείας και υδατοκαλλιέργειας που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1379/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

^v Ως «πρωτογενής γεωργική παραγωγή» νοείται η παραγωγή προϊόντων του εδάφους και της κτηνοτροφίας που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι της Συνθήκης, χωρίς να εκτελούνται περαιτέρω εργασίες που μεταβάλλουν τη φύση αυτών των προϊόντων.

^{vi} Στην «ενιαία επιχείρηση» περιλαμβάνονται όλες οι επιχειρήσεις που έχουν τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες σχέσεις μεταξύ τους:

α) μια επιχείρηση κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων άλλης επιχείρησης·

β) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου άλλης επιχείρησης·

γ) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να ασκεί δεσπόζουσα επιρροή σε άλλη επιχείρηση βάσει σύμβασης που έχει συνάψει με αυτήν ή δυνάμει ρήτρας του καταστατικού αυτής της τελευταίας·

δ) μια επιχείρηση που είναι μέτοχος ή εταίρος άλλης επιχείρησης ελέγχει μόνη της, βάσει συμφωνίας που έχει συνάψει με άλλους μετόχους ή εταίρους της εν λόγω επιχείρησης, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή εταίρων αυτής της επιχείρησης.

Οι επιχειρήσεις που έχουν οποιαδήποτε από τις σχέσεις που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως δ) με μία ή περισσότερες άλλες επιχειρήσεις θεωρούνται επίσης ενιαία επιχείρηση.

^{vii} Η ενίσχυση ή σσωνος σημασίας θεωρείται ότι χορηγείται κατά τον χρόνο παραχώρησης στην οικεία επιχείρηση του έννομου δικαιώματος λήψης της ενίσχυσης σύμφωνα με το εφαρμοστέο εθνικό νομικό καθεστώς (πχ. ημερομηνία έκδοσης εγκριτικής απόφασης/ΚΥΑ/σύμβασης), ανεξάρτητα από την ημερομηνία καταβολής της ενίσχυσης ή σσωνος σημασίας στην επιχείρηση.

^{viii} Σε περίπτωση συγχωνεύσεων ή εξαγορών, όλες οι προηγούμενες ενισχύσεις ή σσωνος σημασίας που έχουν χορηγηθεί σε οποιαδήποτε από τις συγχωνευόμενες επιχειρήσεις λαμβάνονται υπόψη για να προσδιοριστεί κατά πόσον η νέα ενίσχυση ή σσωνος σημασίας στη νέα ή στην εξαγοράζουσα επιχείρηση υπερβαίνει το σχετικό ανώτατο όριο.

^{ix} Αν μια επιχείρηση διασπαστεί σε δύο ή περισσότερες χωριστές επιχειρήσεις, η ενίσχυση ή σσωνος σημασίας που χορηγήθηκε πριν από τη διάσπαση καταλογίζεται στην επιχείρηση που έλαβε αυτή την ενίσχυση, η οποία είναι κατά κανόνα η επιχείρηση που ανέλαβε τις δραστηριότητες για τις οποίες χρησιμοποιήθηκε η ενίσχυση ή σσωνος σημασίας. Εάν ο εν λόγω καταλογισμός δεν είναι δυνατός, οι ενισχύσεις ή σσωνος σημασίας πρέπει να κατανέμονται αναλογικά με βάση τη λογιστική αξία των ιδίων κεφαλαίων των νέων επιχειρήσεων κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της διάσπασης.

^x Ως «πρωτογενής παραγωγή προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας» νοούνται όλες οι εργασίες που σχετίζονται με την αλιεία, την εκτροφή ή την καλλιέργεια υδρόβιων οργανισμών, καθώς και οι δραστηριότητες εντός της εκμετάλλευσης ή επί του σκάφους που είναι αναγκαίες για την προετοιμασία προϊόντος ζωικής ή φυτικής προέλευσης για την πρώτη του πώληση, συμπεριλαμβανομένων της κοπής, του τεμαχισμού σε φιλέτα ή της κατάψυξης, καθώς και η πρώτη πώληση σε μεταπωλητές ή μεταποιητές.

^{xi} Οι ενισχύσεις εκφράζονται ως επιχορήγηση σε μετρητά. Σε όλες τις περιπτώσεις χρησιμοποιούνται ακαθάριστα ποσά, δηλαδή πριν αφαιρεθεί ο οποιοσδήποτε φόρος ή άλλη επιβάρυνση. Εάν η ενίσχυση χορηγείται με μορφή άλλη από την επιχορήγηση, ως ποσό της ενίσχυσης λογίζεται το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησής της. Οι ενισχύσεις που καταβάλλονται σε δόσεις ανάγονται στην αξία τους κατά το χρόνο της χορήγησής τους. Το επιτόκιο που χρησιμοποιείται για την αναγωγή είναι το προεξοφλητικό επιτόκιο που ισχύει κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 9 Δεκεμβρίου 2025

Οι Υπουργοί

Υφυπουργός

Εθνικής Οικονομίας
και Οικονομικών

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΑΛΙΑΣ

Αγροτικής Ανάπτυξης
και Τροφίμων

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ